

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת כי תצא תשפ"א

מהי מצוות דורנו

שאלה:

בכל דור ודור יש מצווה ראשונית אחת. מהי מצוות דורנו?

תשובה:

תמים תהיה עם ה' אלוֹקֵיךְ. ומאיר ובא מצות אנכי הו"ה אלקיךְ.

התחממות כדור הארץ

שאלה:

מה עניינה של התחממות כדור הארץ שהחוקרים מדברים עליה, ומה זה אומר למעשה

תשובה:

הסיבה החיצונית, קלקול שכבת האוזון. הסיבה הפנימית, כי העולם נעשה יותר ויותר קרוב לגיהנם, ואש של גיהנם מחממת את כדור הארץ. ובדקות יותר, מתקרר יותר ויותר היום שעליו אמרו חז"ל, שעתיד הקב"ה להוציא חמה מנרתיקה, וזהו "תהליך" שכבר עתה נעשה בהדרגה. ולכך העולם מתחמם יותר ויותר.

עונג ושמחה

שאלה:

מה ההבדל בין עונג לשמחה

תשובה:

עונג - חיבור לשורש ברצוא ושוב. שמחה - התרחבות.

הקורונה והחיסונים

שאלה:

ראשית כל אני ברוך ה' לומד בספרים של הרב וממש מחזקים. יישר כח. שאלתי - בזמן האחרון בגלל המצב של הקורונה והחיסונים שמעוררים ספק גדול נכנסתי ללחצים ופחדים מהנושא מה הבורא רוצה שנעשה ונתנהג במצב הזה כי אני בדעתי לא רוצה לקחת את החיסון הזה שמדברים עליו הרבה דברים לא טובים ומצד שני יש לי אשה בבית בהריון שלא מחייב שהיא צריכה חיסון לקורונה כי בפועל רואים גם שהחיסון לא עוזר אבל אולי רצון ה' אחרת ואם לא אנהג לפי רצון ה' זה ירדוף אותי תמיד כי אולי מאחריותי הכנסתי את משפחתי לסכנה.. מה עושים במצב הזה? ואיזה מסר מחזק הרב יכול לומר לנו לתקופה הזאת? תודה רבה.

תשובה:

כל דבר שאין בו הלכה ברורה ויש פוסקים לכאן ולכאן, כל אדם שעשה מה שעשה מתוך כוונה לעשות רצון הבורא, אשריו, ואינו אחראי על התולדות, והי עושה הטוב בעיניו. הכל מבולבל ונצרך לאחוז בפשיטות ובתמימות, ומאידיך לעסוק בתוה"ק בעומק עצום כפי כוחו של כל יחיד מתוך חיבור עצמי פנימי ככל שניתן. וזהו חלקו של האדם, אחיזה בו ית"ש ובתורתו לנצח נצחים.

שאלות בקבלה פנימיות

שאלה:

שלום כבוד הרב, יש לי שאלות בירור על נובלות חכמה ועוד כמה נקודות.

א. לפי הרב, שעשוע זו תנועה בין מצידו למצידו, אין גבול לגבול, וזו התנועה בבריאה לפי מהר"י סרוג, מצד שני הרב אמר ששיטתו היא בסוד תוספת אבל אם לפי תפיסת השעשוע אין באמת גבול אז אין באמת תוספת (רק מצד התחתון יש תוספת אבל מצד התחתון אין שעשוע אלא רק ממבט עליון שאין באמת צמצום), האם הרב יכול להבהיר לי את העניין?

ב. הרב אמר שלשיטתו זה תנועת שעשוע מא"ס לגבול ואז מא"ס לכתר ואז מא"ס לחכמה וכו', האם ההתשפטות ככה היא עד לעשייה ואז בסוף יש שעשוע מא"ס המוחלט למלכות של עשייה או שבכל עולם יש שעשוע מהא"ס שבו כלומר בסוף יהיה שעשוע מא"ס דעשייה למלכות דעשייה (ואז מהצד הזה יוצא שבאותו עולם ביחס לא"ס המוחלט הצמצום הוא כן כפשוטו).

ג. בחסידות מדובר על זה שצמצום לא כפשוטו ובגר"א כן כפשוטו האם זה אומר שהם סברו כמהר"י סרוג והגר"א לא? מצד שני יש כן דיבור על דירה בתחתונים (תכלית) ומצד שני זכור לי במעורפל שפעם הרב דיבר על זה שיש שייכות בדברי הגר"א למהר"י סרוג וכן בלשם מדבר על שעשוע, איך כל זה מסתדר נכון?

ד. הרב אומר שעשוע זה שע נהורין פנים בפנים אבל לא פנים באחור, למה שעשוע זה לא פנים באחור הרי השעשוע הוא ממבט עליון שהגבול לא באמת גבול אך מצד הנברא זה כן גבול והוא באחור לתפיסת העליון? אולי חסר לי בכוונה של הרב במהות העניין של פנים לעומת אחור, אשמח להסבר.

ה. הרב אומר ששורש כל השינויים הוא בתורה אני מבין שמדובר על הכרה פנימית, אך עדיין אני מנסה להבין מה הצורה שזה מתיישב בעולם שנראה לנו בעיניים גשמיות, לדוגמא כל הטכנולוגיה החדשה שכביכול לא מדובר עליה בתורה מפורשות אז אני מבין שהתורה מתלבשת בה לדוגמא מעלית אז יש דיון לגבי שבת וכו' ואפשר לומר שה' הביא את המעלית בשביל ישראל אבל זה נתפס שקודם יש מעלית ואז התורה דנה בה אבל מה ההסתכלות/ מבט שהתורה קדמה לעולם, ולכן המעלית (או כל "חידוש" אחר בעולמות) שורשו בתורה, אשמח אם הרב יוכל להרחיב פה כפי יכולתו כדי להוריד לי את התפיסה הזו שכלית והכרתית נפשית ואנסה להתבונן בדברים ובעז"ה שאקבל לפחות ניצוץ.

ו. באצילות יש אחדות פשוטה שהכלים והאור חד אז למה האר"י משייך גם את התחנון ונפילת אפיים (התייחסות לרע) בתפילה לעולם האצילות?

ז. הרב אמר לי שכתר דעתיק (רדלא) מאיר את עצם ההויה אבל מצד שני יש עולמות גבוהים מרדל"א (א"ק, קו, אור א"ס, עצמות המאור, עצמות, הויה) אני מניח שעתיק שמאיר את ההויה הוא השתלשלות מההויה השורשית אז מה ההבדל בהארת הויה בין כתר דעתיק לבין א"ק לבין קו לבין אור א"ס, ברור לי שהם יותר דקים אבל מה החילוקים?

ח. מה ההבדל בין אור הקו לבין אור א"ק צורת אדם? הקו הוא למעלה מצורת אדם ומקשר את הבריאה אך גם א"ק מקשר את כל הבריאה וכן לקו גם יש שייכות לבריאה (כי הוא בשביל הבריאה) אז מה בעצם מגדיר את הקו כגבוה מא"ק? מה החילוק ביניהם? ומה זה אומר שהאור הוא למעלה מצורת אדם הרי גם תקווה הוא כוח בצורת אדם וגם קישור הבריאה צריך להיות בצורת אדם.

ט. הרב אמר שאור התקופה הוא רדל"א והוא הגאולה אך מצד שני הרב אמר שמאיר אור הקו שלמעלה מצורת אדם האם זה אומר שעברנו כבר את הרדלא ואנחנו בקו?

י. הרב יכול לחדד לי את ההבדל בין אור א"ס ל10 ספירות הגנוזות, להבנתי בשניהם יש השגה רק השגת השלילה (בשונה מהויה), כלומר חסד שלא מושג וכן לשאר הספירות אבל מה זה אומר לגבי אור א"ס האם זה אומר שהכל כלול בו רק בצורה לא מושגת(ככה ראיתי שהרב מציין במילון של ערכי קבלה)? אבל אז בדקות ציינתי בתוכו גבול ולפי הבנתי באור א"ס בתחילה בכלל לא נראה גבול אפילו בצורה של התכללות.

יא. האם בהכרת נפש גילוי אור א"ס זה אין עוד מלבדו כפשוטו?

יב. יש תפיסת גילוי והעלם ותפיסת צמצום התפשטות האם בתהליך שאני עובר בהכרת נפש לתפיסת גילוי אז להסתכל על תפיסת ההתפשטות כדימיון? כלומר שבעולם הזה היא לא נכונה כי מסתכלים על ההויה ממבט אחר ואז היינו כחולמים או מצד שהרב אמר שהויה יכולה להתראות בכמה פנים אז אני לעולם לא מאבד את התפיסה התחתונה אלא זה כמה התראויות של אותה הויה? אם כצד השני של התראויות בהויה אז כל התפיסה שלנו בעולם המעשה (עבירות, חומר, יש וכו') שנאמר עליו היינו כחולמים זאת אומרת שהיא כן תשאר רק שנקבל בנוסף תפיסה עמוקה יותר? מה גדר החילוק בין תפיסות שהם התראויות של אותה הויה לבין תפיסות שהם דימיון ואינם מציאות אמיתית? אודה לרב שאם רואה דברים שמוגדרים לא בדקדוק בהנחות שלי אז שיתקן אותי. תודה רבה על השקעת הזמן בתשובות!

תשובה:

א. יש באמת גבול, וב' הצדדים נכונים, גם יש גבול וגם אין. והשעשוע בין הגבול לבלתי בעל גבול, הוא שעשוע בין ב' צדדים אמיתיים לחלוטין. ובדקות האמת השלמה, כללות ההפכים, כללות אמיתת הדבר שיש בלתי בעל גבול ויש גבול, וזה גופא שורש השעשוע. ב. גם וגם, שעשוע מא"ס הגמור, ושעשוע מא"ס בערכין. ג. ראשית בשיטת הגר"א נשתברו קולמוסים רבים, מה דעתו, והאם תלמידו המובהק הגר"ח מואלז'ין נחלק על רבו. בתורת חב"ד, וברור שינקו מתפיסת מהר"י סרוג. והם אמרו והרחיבו שהתכלית דירה בתחתונים. אולם אינו סותר, כי זהו גופא השעשוע כנ"ל אות א', ששני הצדדים אמת מוחלטת. ובעומק הדק, השעשוע הוא גופא תכליתו שיתגלה בתחתונים, וזהו דירה בתחתונים, גילוי השעשוע בתחתונים. ד. כנ"ל אות א', השעשוע אינו ממבט של הבלתי בעל גבול שהגבול טעות, אלא שמצידו אין גבול וזה האמת, וכיצד מצדנו יש גבול וגם זה אמת מוחלטת. כפי הנראה חלק גדול מהשאלות והאי הבנה תולדות מהמבט שמצד הבלתי בעל גבול, הגבול אינו אמת. וזו אינה ההגדרה הנכונה. ה. איך

שייך לתפוס שקודם יש מעלית ואז התורה דנה בה, והרי אסתכל באורייתא וברא עלמא, והמעלית כלולה במחשבת התורה, וממנה נבראה! לולי התורה אין מעלית! מן התורה נשתלשלה וממנה קיום חיותה! ו. יחודי האצילות משפיעים לבי"ע. עיין בהרחבה ברמח"ל, אדיר במרום, פירוש מאמר ארימת ידי בצלותון. ז. לכל עולם ועולם יש הויה לפי ערכו, וכתר דעתיק מאיר הויה לפי ערך אצילות. ומכיון ולמעלה כל הארה היא הארת הויה לפי ערך אותו עולם, לכך מאיר בכולם אור א"ס, ואמיתת הויתו. ח. א"ק, שורש המקבלים. הקו, הממוצע בין בורא לנברא. ט. הקו בוקע ונכנס לתוך א"ק. ולכך בחיצוניות מאיר עכישו רדל"א, כתר דעתיק. ובפנימיותו גנוז אור הקו, ואף הוא מאיר. י. אור א"ס, יש בו "הכל", כדברי ר' עזריאל, שאם לא כן נמצא אתה מחסרו. וזו הגדרה חיובית, אלא שאין לנו השגה איך וכיצד הכל כלול בו. הלשון "באור א"ס בתחילה כלל לא נראה גבול אפילו בצורה של התכללות", לא מובן, האור א"ס כולל "הכל". יא. לא, כללות אין עוד מלבדו כפשוטו, שזה מצידו עם המצדנו, שיש נבראים. יב. כהצד השני, כן כל התפיסות שנתגלו יתאחדו לגילוי אחד שיש בו כמה פנים. דמיון הוא כח שלא יצא לפועל. ואילו לא היה קיים בכח, לא היה שייך לדמיון אותו. כל מה שאפשר להעלות בדמיון מפני שנמצא בכח. לעומת כך תפיסות שהם התראות הם אלו שיצאו לפועל, או במעשה או בהשגת החכמה.

לטבול במקוה כשיש חשש לבריאות

שאלה:

אני עם פוסט קורונה וחולשה ושאני טובל במקווה אני מקבל קשיי נשימה סחרחורת וכמעט התעלפות לפעמים אני ניצל רק בכאבים ראש וגב אם אני רואה קרי מותר לי לסכן עצמי לטבול אם אני לא טובל אותו יום אני מרגיש מר ורע מאד כיצד לנהוג (מבחינתי אין לי בעיה קצת לסבול בשביל לטבול) תודה רבה על התשובות של הרב.

תשובה:

כבר אמרו על חכמינו ששברו הברד בימי החורף הקרים על מנת לטבול. וכן יש קבלה מהבעש"ט הק', שטבילה אחת אינה מזיקה לבריאות.

מוסיקה וניגונים

שאלה:

שלום הרב. יש לי שאלה לגבי מוסיקה.

ב"ה לפני שחזרתי בתשובה ניגנתי על גיטרה, ובעצם כל חיי היו מוסיקה, כך לפחות חשבתי והרגשתי.

האהבה למוסיקה התבטאה בשלל סגנונות מנגינה בכלים ועד למוסיקה אלקטרונית שפשוט לקחה אותי למקומות עמוקים מאד בנפש עד כדי כך שהייתי יכול ממש לבכות מרוב התרגשות.

נדהם מהפשטות המדהימה של המוסיקה שכל כך מדברת אליי.

בשלב מסוים נסעתי למזרח בעוונותי ושם בהודו מצאתי את המוסיקה ההודית שפשוט הקסימה אותי והייתי קונה שם דיסקים ושומע בחדר ומתרגש.

חזרתי לארץ ולמדתי לנגן על כלי הודי שנקרא סיטאר.

יכלתי להקשיב ליצירות של שעה של מוסיקה קלאסית הודית וממש להבין ולהתפעל מהיופי.

אנשים וחברים סביבי לא ממש הבינו והתחברו והיה לי ממש קשה למצוא מישהו שיבין אותי אבל זה לא ממש הפריע לי.

מאז התשובה הדברים נרגעו ובשלב מסוים הבנתי שהשיעורי נגינה שאני לומד חלקם מבוססים על שמות בהודית שידעתי שהכל שם זה חלק מעבודה זרה ועלוי להתרחק מזה אז נפטרתי מהכלי.

ולמרות שלקח הרבה זמן בסופו של דבר הצלחתי לדעת לשלוט בעצמי בצורה כזאת או אחרת ולדעת להתרחק מכל מיני דברים שמזכירים לי את העבר וכל מיני סגנונות מוסיקה שמעוררות דברים מהעבר.

כמובן שהיום בשונה מפעם אתה לא צריך לנסוע עד להודו בשביל לשמוע משהו כזה ותוך שניה הדבר יכול להתנגן לך באוזן ובגלל זה מידי פעם הדברים מתעוררים אצלי בנפש ומעוררים געגוע אמיתי.

ואז שאני מרשה לעצמי לשמוע אני נדהם מהיופי והשמחה שאני חווה ואני תוהה כל פעם מחדש אם זה נכון לי בכלל.

זה לא שאין לי מה לשמוע, באותה מידה אני יכול להקשיב למוסיקה חסידית תקופות שלמות ולשמוח גם, וברור לי שיש משהו אחר וקדוש במוסיקה טהורה ויהודית, אבל היא לא תמיד מספיק מגוונת.

חשבתי שאולי בגלל שהנפש/ הנשמה 'מבינה' את המוסיקה הזאת וזה כל כך מדבר אליה אולי בעצם היא קשורה לשם ויכולה לעשות עם זה משהו חיובי.

ואולי כן כדאי לי לחזור לנגן על מנת שאוכל מידי פעם לחבר עצמי לעולם הרוח והנגינה.

ברור לי גם שעל פי ההלכה זה לא כזה פשוט בכלל לנגן כיום.. אבל אני יודע שיש פוסקים שמתירים ובפרט שמדובר בדבר שיכול ממש לרפאות ולהחיות מתים.

מה הרב חושב? תודה מראש.

תשובה:

נהגו רוב רבותינו להתיר לנגן ניגונים שמעוררים את הנשמה ומכניסים את האדם לפנימיותו. בכדי שעסק הניגון יהא כראוי, רצוי מאוד לברר לעצמך בתוך נפשך כל ניגון וניגון מה פעולתו על נפשך, איזה חלק בנפשך הוא מעורר, ולאיזה מקום בנפש, ניגון זה כפרט, או סגנון של ניגונים בכלל, מכניס אותך. וכך לבנות עולם ברור של ניגון בנפש.

שאלה:

בס"ד שלום ויישר כוח על כל השיעורים ועל אפשרות לשאול: רציתי לשאול, א. במה יותר להשקיע ובירור ועבדת המידות או כמה שיותר בלשמה? ב. במשנה כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה וכו' ומגלים לו רזי תורה - אם כן מדוע לאדם לשאוף ללמוד חלק של פנימיות התורה, ישקע כל מאודו בעבודת של לשמה? ג. ובספר נפש החיים כתב הרב עמוד 32 שצריך ברור של שכל ולב, ומי שעוסק בתורה לשמה ומסירות נפש לא צריך את הברורים, מדוע שלא יתעסק רק בלשמה, וכן נראה מהמשנה הנ"ל שיצטרך להתעסק עם מידות הרבה פחות. תודה רבה.

תשובה:

א. לשמה, הוא השורש, תיקון המידות הוא תיקון בענפים, כל ענף לעצמו. כאשר האדם מתקן עצמו וזוכך עצמו לעבוד לשמה, בזה כלול תיקון המידות, כי כאשר המידה פועלת לשמה, הוסר ממנה כל חלקי הרע. בכללות תורת המוסר עוסקת בתיקון המידות עצמם. לעומת כך, דרך החזו"א הייתה בעיקר לעסוק לשמה, ועי"ז יתוקנו המידות. ושורש דבריו בדברי הגר"א בקול אליהו (ב"ב, נח, ע"ב) בביאור דברי הגמ', שבמקום שאין יין שם נצרך רפואה, וביאר שבמקום שאין תורה הנקראת יין, נצרך תיקון המידות. ובעומק הכוונה לתורה לשמה, שהיא שורש תיקון המידות.

ב. יש פרד"ס, וכל חלק נחלק אף הוא לפרד"ס, פרד"ס של פשט, פרד"ס של רמז, וכו'. והרי שבכל חלק יש את בחינת הסוד הפנימי בפרטות שבו. ומהותו אחדות - אחד. ומהות עסק לשמה עניינו צורת עסק "לכח אחד בלבד". לשם ה', שהוא האחד שהכל פונה אליו. וזהו השורש. אולם בצורת עסק התורה עצמה יש צורת לשמה, והיינו הכח לאחד את כל הפרטים יחד. וזהו המהות הפנימית של תורת הסוד לעומת תורת הפשט. תורת הפשט עוסקת בריבוי נושאים, ברכות, שבת, רגלים, תעניות, אבלות, גיטין וקידושין, ועוד, כל אחד נראה כנושא לעצמו. אולם תורת הסוד עוסקת רק בסוגיא אחת, והיא "צורת אדם", הנקרא "אדם קדמון", וכל הפרטים בסוגיות שבתורת הסוד אינם אלא עסק בסוגיא זו. וזה מעלת הסוד על הפשט שכולה סוגיא אחת בלבד. ונכון הדבר שמי שאינו נמצא במדרגת סוד ולומד סוד, הוא לא רואה כן בשכלו או בלבו, ואף בסוד הוא עוסק בתפיסת סוגיות סוגיות, ולא בתפיסת סוגיא אחת בלבד.

ג. בשביל לעסוק בתורה לשמה, נצרך מסירות נפש. נפש לשון רצון, אם יש את נפשכם. והעוסק לשמה עוסק בדבר שמעבר לרצונותיו האישיים. כי אינו עוסק לשם רצונותיו, אלא לשם רצון הבורא ית"ש. וזהו מסירות נפש פנימית, בכוחות הנפש. ומלבד כך נצרך מסירות נפש חיצונית בכוחות הגוף, כאימוץ המחשבה ונדודי שינה, כי זולת כך אין פנימיות נפשו משתוות עם חיצונית גופו. כי פנימיותו דבקה בלשמה, וחיצוניתו עומדת על עמדה ברצונותיה וכוחותיה, והיא לא תצלח, כי מכח סתירה זו בוודאי פעמים ישלוט הגוף ויפילו ממדרגת לשמה, ולכך נצרך לזכך אף את גופו במסירות נפש, מסירות הגוף, ועי"ז ישתווה במידת מה גופו לאור פנימיות נפשו. וזו הייתה דרכו של החזו"א למעשה, כנודע.

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א קיבלתי תרומה 300 ₪ ביחד עם הבקשה להעביר את הכסף הזה ללומדי תורה. יש לי שתי אפשרויות: א. להעביר את הכסף הזה למשפחה של בני. בני לומד תורה. אשתו עם שני ילדים קטנים, לא עובדת. יש חסד גדול בכסף. ב. להעביר את הכסף לשיבה קטנה שנמצאת על-יד הבית שלנו. שאלות: א. האם יש הלכה ברורה מה אני צריכה לעשות? ב. קראתי בספר של הרב "דע את עצמך" על ההתרחבות בתוך האגו ומחוץ לאגו, ויש לי על זה שאלה: אם אני מרגישה את ההתרחבות כשאני נותנת כסף למשפחה של בני, האם זה אומר שאני מרגישה את ההתרחבות בתוך האגו? ואם הייתי מרגישה את ההתרחבות כשאני נותנת כסף לשיבה, הייתי ברמה של "התרחבות של יציאה מהאגו"? בכבוד רב.

תשובה:

א. סדרי הקדימה בצדקה נתבארו בטוש"ע יו"ד סימן רנ"א. ושם נאמר בסעיף ג' - קרובו צריך להקדימו לכל אדם, וכו', ועניי ביתו קדמין לעניי עירו. אולם כל זה בכספי צדקה שלו, משא"כ בכספי צדקה של זולתו שקבלם להעביר לצדקה, אין קדימה לקרוביו. ותלוי הדבר מה מקור הכסף, וראוי לתנו לכתחילה עבור ת"ח עני מקרוביו של בעל הממון. והקרוב קרוב קודם, ועניי עירו קודמים. ולכתחילה יש ליתן לקרובו ביותר, ומעניי עירו, ות"ח. ויעויין פתחי תשובה (שם). ב. כן. כן.

חלום על בת הש"ך והכנה לגאולה

שאלה:

לכבוד הרב, אני שולח כאן שאלה לרב בתקווה ותפילה לה' שהרב יהיה השליח הטוב שיביא לי כאן בהירות. זה היה לפני כמעט שבועיים כאשר היו לי את הדברים הבאים - היה לי חלום וזה לא נותן לי מנוחה. התעוררתי יותר לקראת הבוקר עם המילים האלה: זה כמו הסיפור "האסתר האבודה" ... (אני חושב שמעולם לא שמעתי את הסיפור הזה. אולי כנערה, לפני כ-25 שנה, אבל אם כן, שכחתי אותו לגמרי. כפי שחקרתי עכשיו את הסיפור, שמעתי שזהו סיפורו של הבת של הש"ך) כשהתעוררתי הייתי כמו לשאול את עצמי בהלם, על מה מדובר? לפני שידעתי את זה, נרדמתי וחזרתי מיד למילים האלה: הם חשבו שהיא אבודה, אבל היא לא. כשהתעוררתי שאלתי את ה', שלחת לי שני חלומות ואין לי מושג למה הוא מתכוון. אתה שולח לי עוד אחד? לספר לי מה זה אומר? שוב מצאתי את עצמי ישן ומתעורר עם המילים: זה ההנחיות לגאולה. שישה ימים לאחר מכן, היה לי בדיוק באותו אופן חלום שאומר את המילים האלה: פרק כ"ה בתהילים קשור לגאולה. אני רק רוצה להוסיף שמעולם לא הייתי בעל דמיון או משהו קרוב לזה ב"ה. אם זה משנה, שמי הוא גם אסתר ונשימת חיי היא לחכות ולקוות לגאולה ואני משתמש בעבודת הלב ובכוחות הגוף להתפלל לגאולה. אני רוצה להודות לרב על שהקדיש זמן לעניין זה.

תשובה:

אסתר זו היא בה ניצוץ אסתר המלכה שנלקחה לבית המלך. והכומר שניסה לפתותה הוא ניצוץ המן. והמלך ניצוץ אחשוורוש. ומכח תקותך לגאולה מתנוצץ הארת אסתר בקרבך. וזהו שכתוב שם (תהלים, כה) כל קוֹיך לא יבשו, מעין תשועתם היית לנצח ותקוּתם בכל דור ודור.

תפלות ימים הנוראים

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א, רציתי לשאול בקשר לתפלות ימים הנוראים. הבעל ואני, הייתי רגיל להתפלל אצל האדמו"ר, אבל בתקופה האחרונה אני מרגיש קושי מסויים בגלל הציבור הגדול שמגיעי בלע"ה וצפוף שם, וזה קצת מקשה על הכוונה והריכוז. מה דעת הרב בזה, אולי עדיף להתפלל במקום אחר?

תשובה:

אם זה מקשה הרבה יש לחפש את המקום שתתפלל בו יותר טוב.

חינוך ילדים לפנימיות

שאלה:

ברור שחשוב מאוד ללמד ילדים על מושג הפנימיות והתחברות לעולמם הפנימי. אבל באיזה גיל מתאים להתחיל לחשוף ילדים לאופן שבו מסביר הרב שליט"א בתחילת נפש החיים: שכל השינויים שאדם מרגיש צריכים להבחין בהם ולהכירם כחלק מצלם אלוקים שלהם? זה נראה די אינטנסיבי ואולי לא ישים עד גיל מסוים. תודה ותזכו למצוות.

תשובה:

נושא הפנימיות צריך שיהא טבעי בנושא בתוך הבית, באופן פשוט. כמו שמדברים על הצורך לאכול, לישון, ולהתלבש, וכו', וכן על נושאים רוחניים, כתורה, תפלה, כבוד אב ואם, ועוד, כן נושא הפנימיות הוא נושא שמדברים עליו בפשיטות ממש כשאר הנושאים. זהו בכלל. ובפרט, מגיל מופלא הסמוך לאיש, ראוי להסביר יותר ויותר באופן בנוי על נושאים פנימיים, הסברים קצרים זעיר פה זעיר שם, באופן שמושגי תפיסת ההסתכלות של העולם הפנימי יהא חלק של גירסא דינקותא. ודבר זה חשוב מאוד מאוד מאוד!

האם המשיח יהיה נשוי

שאלה:

ב"ה שלום לכבוד מורנו הרב בלבבי שליט"א, השאלה היא האם משיח צדקנו יהיה אדם נשוי או רווק? אני שואל כיוון שהגואל הראשון היה משה רבנו ע"ה והוא היה ללא אשה לאחר מעמד הר סיני, כיוון שהיה תמיד צריך להיות מוכן לנבואה (ואתה פה עמד עמדי). ואם מדריגת משיח גבוה ממשה (מדורש תנחומא, תולדות י"ד:א' - "הנה ישפיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד", אומר המדרש - ונשא ממשה, שנאמר: כי תאמר אלי שאהו בחיקך - במדבר יא, יב) אז לכאורה צריך להיות ללא אשה גם כן. עוד סנהדרין צד. "ביקש הקב"ה לעשות חזקיהו משיח", והרי חזקיהו בהתחלה לא נשא אשה ובכל זאת הוא מועמד להיות משיח. עוד, כבודו כתב בתשובה [12742] שדניאל לא נשא אשה ולא הוליד בנים והגמרא אומרת (סנהדרין צח:) על המשיח "אי מן מתיא הוא כגון דניאל איש חמודות", אז גם הוא ראוי להיות משיח אע"פ שהיה רווק. אז לפי כל זה

נראה שלא מוכרח שמשיח צדקנו יהיה נשוי. האם כך? תודה רבה! ה' יברך את כבודו בכל הברכות!!

תשובה:

לעת עתה לא מצאתי נידון מפורש על אשת משיח בדברי רבותינו. הראיות אינם מוכרחות, כי אף אם עתה לא נשא חזקיהו אולם אח"כ נשא. וכן דניאל אילו היה משיח בפועל יתכן שנשא אשה. אולם בעומק הארת משיח סוד היחידה, סוד עתיק, שאין שם נוק' נפרדת ממנו אלא מחוברים אחר באחור, זכר ונקבה, וכולו פנים. ולכך יתכן שגם בפועל יהא כן בלא אשה נפרדת ממנו אלא כמשה.

השגחה פרטית

שאלה:

למרות שאני עובד קשה מאוד בללמוד ולהתפלל ולעשות מצוות ולתרגל חסד ולתקן את עצמי, ולהזדהות עם הנשמה שלי, והכל מתוך כוונה שזה יתרום לקיום יחסים אמיתיים עם השם, נראה שרובם המכריע של האנשים זה לא כך, להיפך, רבים עושים דברים רעים מאוד. כיצד ה' רואה את המיעוט מאיתנו המשתדל מאוד לעשות את הדברים הנכונים, כאשר רוב האנשים אינם מעוניינים כלל, או אפילו מעורבים בעיסוקים הנוגדים את התורה? האם ההבדל היחיד יהיה בעולם הבא? או שמא יהיה הבדל בעולם הזה ליחידים, אם צרות יגיעו לעולם בגלל הרוב?

תשובה:

כבר הרחיב הרמב"ם, במורה נבוכים, ח"ג, פרקים נא-נב-נג, וביאר, שככל שהאדם דבוק בבורא יותר, כן מושגח יותר, ונשמר יותר מן האסונות, אף בעוה"ז. וזהו השגחה פרטית, לפי מדרגת כל יחיד ויחיד. וכבר אמרו חז"ל, ה' צלך, כשם שאתה הווה לו, כך הוא הווה לך.

האם יש עבירות שהן בידי שמים

שאלה:

שאלתי את הרב האם יש מצב שה' גורם לאדם לעבור עבירות (בלי קשר למקרים שבהם אדם אנוס לעבירה, שאז זה משמיים וודאי אין לו בזה שום איסור) - כלומר שאדם יש לו את הכוחות וה' מחטיאו. והרב ענה ש"כהגדרה כללית, לא". אז רציתי להבין את תשובת הרב מה פירוש "כהגדרה כללית"? האם יש מקרים שכן? למה הרב לא ענה "לא" מוחלט? הרי זה סותר את עקרונות התורה הבסיסיים שידועים שהבחירה היא ביד האדם, ולא בידי שמיים. תודה.

תשובה:

שאלות מן הסוג הזה יש בהם סכנה, כי הם שאלות עמוקות והתשובות עמוקות ודקות, וח"ו באם לא מבינים כראוי, ח"ו יכול לבוא לטעות באמונה, וכן טעות במעשה. עד כאן הקדמה לסוג שאלות אלו. לכל כלל יש יוצא מן הכלל, ודוגמא שורשית ויסודית לדבר הוא מעשה יהודה ותמר, שאמרו חז"ל, שבא מלאך ודחפו לאותו מעשה, ונקרא בלשון חז"ל, מאתי יצאו כבושים. כי שורש משיח הנולד ממעשה זה, בא בדרך עקלתון כמ"ש חז"ל. אולם כשבאנו לדון למעשה

אין להשתמש בהבנה זו כלל וכלל וח"ו אלו שנשתמשו בכך נשתבשו לגמרי, כי כל דבר שהיה קשה לעמוד בו, אמרו שהם אנוסים, והוא חורבן כל גדרי תורה.

שורשי השיטות ביהדות

שאלה:

בס"ד שלום לכבוד הרב שליט"א. רציתי לשאול: א. מה הם עיקר בתי מדרשות השורשים ביהדות? ב. ומהם עיקר הספרים השורשים ביהדות שרוב ספרי העבודה האחרונים הם ענפים להם? ג. האם ספרי הבעל שם טוב הקדוש ותלמידיו הקדושים הם שורשים או ענפים? ואיזה ספר חסידות הכי כדאי ללמוד כמבוא, התחלה? ד. מה הם עיקרי סדר הלימוד של אדם שרוצה להבנות בצורה נכונה שורשית ומדורגת? בין בפשט ובין בקבלה. ה. ובעניין פרוש התנ"ך ההתמקדות צריכה להיות דווקא ברמב"ן ורש"י הקדושים? החתם סופר כתב על הרמב"ן "הספר הזה הוא יסוד האמונה ושורש הדת. תודה רבה!"

תשובה:

א-ב. עיין שו"ת ספר שאל לבי, ח"א, בשורשי שיטות המוסר והחסידות, ובאם יש שאלות נוספות, ניתן לשאול, אולם נא לשאול באופן פרטי יותר. ג. הבעש"ט שורשים, תלמידיו חלק וחלק. ד. עיין סדרת דע את תורתך - דרכי הלימוד. ה. רש"י בודאי. רמב"ן, תלוי בכל יחיד לפי נפשו.

חיבוט הקבר

שאלה:

כתוב שאדם יעבור חיבוט הקבר על הנאות העולם המותרים, השאלה איך אפשר להעניש אדם על דבר שהתירו לו?

תשובה:

זהו ניקוי לצורך כך שיוכל לעלות לעולם עליון, כי כאשר דבק בו חומריות יתירה הנפש קשורה בגוף החומרי ומעכבו לעלות מעלה. יתר על כן, זו מצות עשה, קדושים תהיו, קדש עצמך במותר לך. ועל כל אחד לנהוג בקדושה לפי מדרגתו.

שאלות בעבודה, תשובה ימים נוראים ועוד

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א. בראש ובראשונה ברצוני להודות לרב על התשובות שהרב ענה לי לפני כחודש. התשובות שימחו אותי מאוד מאוד וביארו לי עניינים רבים. יישר כח עצום! ושוב יישר כח על כל השיעורים הנפלאים של הרב, הדברים מתוקים מדבש! אשמח אם הרב יוכל לענות לי על עוד שאלות. אני בחור בן שש עשרה בישיבה קטנה. תזכו למצוות!

א. בשעתו שאלתי את הרב על מה שהרב אמר בשם המסילת ישרים שתכלית האדם היא להידבק בבורא יתברך שמו, שהרי היסוד ושורש העבודה אומר שתכלית האדם היא לעשות נחת רוח לה' יתברך. והרב ענה לי שהדבקות בו יתברך היא גופא עושה לו יתברך נחת רוח, כמו אבא שרוצה שילדיו יהיו קרובים אליו. אולם הדבר עדיין לא ברור לי דיו, בסופו של דבר כשאני בא להגדיר בהגדרה ברורה מה תכלית חיי, כשאני בא לזכור זאת, לכתוב זאת בפתק, כיצד אני יכול לכתוב שתכלית חיי היא להידבק בה', אם התכלית של הדבקות היא לעשות נחת רוח לו יתברך? לכאורה זה בעצם פרט, גם אם פרט כללי (שמצוי בכל מצוה ומצוה) וחשוב, אבל הוא גם פרט בתכלית של לעשות נחת רוח. ועוד, אם זה מה שאני מגדיר לעצמי, אני מרגיש שאני עובד את עצמי, בשביל להיות דבוק בה', בשביל להיות אדם שלם. והבסיס, המטרה של לשם לשמים - חסר לי. וגם אי נימא שאדם צריך קודם להשלים את נפשו, מ"מ המטרה צריכה להיות ברורה כבר בהתחלה - מהו היעד, והשלמת נפשו היא פרט בכך, והיא ג"כ בשביל לעשות נחת רוח לה' יתברך. ב. הרב אמר בתחילת דע את עצמך שהאני האמיתי הוא הנשמה, וזוהי צריכה להיות התדמית האמיתית של האדם. א' - איך האדם יכול לקבוע את המציאות שלו בנשמה אם הוא לא מרגיש אותה? ב' - א"כ מדוע אנחנו אומרים "אלוקי" - נשמה שנתת בי"? ג' - התניא הרי אומר שרק צדיקים הם כך, וכיצד יכול גם אדם רגיל לעשות כך. ד' - וכיצד למעשה העבודה לחיות כך? ג. מה ההבדל בין עצלות לבין "בנחת"? ד. איך אפשר להגיע לקרבת ה' אמיתית, מוחשית, ולא דמיונות וכדו'? ה. איך נכון לעבוד על אהבת ה' בכל זה? יש לציין שבטבע שלי אני לא מאוד מחובר לרגשות שלי. ו. איך אפשר לעורר אהבת ישראל בברכת כהנים (אני כהן), ולהגיע לאהבת ישראל באופן כללי? ז. יש פרק מסוים שאני מאוד אוהב ללמוד אותו ולחדש בו, ואני מרגיש שאני עושה את זה כבר מדי לשם עצמי ולא מספיק לשם שמים. כיצד אפשר להגדיל את הלשם שמים בלימוד הזה, ובעבודת ה' באופן כללי? ח. מה הדרך לעבור את חודש אלול, ר"ה, עשי"ת, ויוה"כ, בצורה שלא תהיה "לעבור" אלא "לנצל", להתרומם, להתענג על ה' ולהנות מהימים האלו בצורה שלהם, לחכות לימים האלו, ולעבור בהם מאידך בצורה נכונה בלי לחץ ומתח? ט. מהי "תשובה שלמה" שנדרשת ממני בימים הנוראים? ומתי אמורים לעשות אותה, פעם אחת, כל יום ויום וכו'. האם אמורים להגיע לר"ה ויוה"כ לאחר שכבר עשיתי תשובה, כי לכאורה מהתפילות נראה שהתשובה נעשית בימים עצמם?! י. אם אני מרגיש יותר שאני שב כשאני מתוודה וכו' במילים שלי ולא בנוסח, מה עליי לעשות? לשבץ גם תשובה שלי, ומתי? יא. כיצד מגיעים לחרטה אמיתית על כלל החטאים של שנה שלמה? בשלמא סמוך לחטא אני באמת מרגיש צער, אבל לאחר זמן זה כבר לא מורגש, בוודאי לא כאשר מדובר על מצבור של חטאים שרובם נשכחו ממני? יב. מה יותר חשוב בר"ה ויוה"כ, להוריד להאריך בשמו"ע בתחתונים, בהודאה על הדבר ובקשה על העתיד וכיו"ב, או לומר את הפיוטים? יג. כיצד אפשר מחד גיסא להיות מרוכז ולכוון בתפילה, ולהיות מחובר לתפילה, ומאידך גיסא מתוך רוגע ויישוב הדעת? וכיצד שייך לקבל טעם אמיתי של קרבת ה' בתפילה? יד. כיצד שייך לקבל "קבלה לעתיד" אמיתית, הרי תמיד אני מנסה לבחור בטוב, ומה יום מיומיים? טו. מה העבודה באלול, שהיא מתפרסת על פני חודש שלם? טז. איך מתבטלים לפני ה' יתברך וממליכים אותו? יז. איך מוחלים בלב שלם? הרבה פעמים אני באמת רוצה למחול, וגם לא רוצה שמי שעשה לי משהו יענש בגללי, אבל עדיין סוף סוף יש לי קפידא על המעשה שהוא עשה. יח. יש חטאים (בדר"כ פחות חטאים, יותר ענייני עוה"ז) שאני מרגיש שבאמת לא יכלתי להשיג חרטה על הדבר אלא לאחר שהוא נעשה. כלומר התשובה הרגשית מושגת ע"י המעשה. כיצד שייך להתחרט על מעשה כזה, הרי לכאורה חרטה זה בעצם כולל גם שאם המעשה ההוא בדיוק (לא כעין זה - זה קבלה לעתיד) היה מגיע אליי עכשיו לא הייתי עושה אותו. יט. א' - איזה ספר כדאי ללמוד

כהכנה לימים נוראים, מוסר או חסידות. ב' - מה אני עושה אם הכנה ארוכה דיה מצד שני גורמת לי גם התבוננות רגשית יתירה ולחץ? כ. כמה זמן עליי להשקיע ביום בזמן פנימי, הויה וכדו'? כא. מדוע ענין ההויה כ"כ חשוב, וכיצד אפשר לחיות כך בישיבה שיש בה כל הזמן אווירה של תסיסות ופעולה בלי יישוב דעת? כב. מה שהרב אמר בדע את מנוחתך שגם בפעולה עצמה צריך להפסיק מעט. האם זה גם בתורה? הרי בלימוד צריך שיהיה ברצף, כפי שכותב התניא על הענין שבלימוד האם דבוק בה' יתברך. וא"כ אם הוא עוצר לכאורה הוא מתנתק. וכן ע"פ דברי החזו"א על המעלה הגדולה של הלימוד הרצוף. וא"כ מה צריך לעשות בהפסקה זו, ובאופן כללי בהפסקה הזו אפשר לחשוב או שהמטרה להיות כעין (כמה שאפשר) במצב של אין? והאם גם בתפילה צריך להפסיק? כג. האם בעניינים כמו שער וכדו' עדיף לעשות את רצון ה' או מה שיותר מקובל בחברה? כד. בענין מה שהרב אמר בדע את מנוחתך שיעקר המעשים שאדם עושה צריכים להיות ע"פ שורש נשמתו. כיצד אדם יודע להבחין איזה מעשים אכן שייכים אליו ואיזה לא? כה. כיצד אני יכול להרגיש שה' יתברך אוהב אותי? כו. כיצד אפשר לעבוד בגיל הזה על אהבת ה'?

יישר כח גדול מאוד. יהי רצון שמהשמים יוסיפו לכם כח לפעול ולהדריך את עם ה' בדרך ישר מתוך הצלחה רבה ברוחניות ובגשמיות, בריאות, נחת, פרנסה, וכל מיילי דמיטב. אני חייב לרב הכרת הטוב עצומה מאוד על נושא נוסף, והוא על דברי הרב בתחילת הקורונה על חומרת ענין הרשת וכו'. ברוך ה' משמים סייעו בעדי בזמן ששמעתי את השיעור לקבל החלטה לעזוב את כל העניינים האלו. וברוך ה' כבר שנה לערך שכמעט ולא נגעתי בדברים כאלה ובמכשירים האלו, וכ"ש שלא התיישבתי כלל על דברים כאלו. גיליתי חיים חדשים לגמרי. כל כך הרבה ניצול הזמן וקדושה בזכות זה. תהי משכורתכם שלמה מן השמים.

מס' שאלות בנושא זה ובנושא קורונה והמסתעף: כז. לאבא שלי לצערי יש מכשיר כזה, ולפעמים הוא מבקש ממני לענות לטלפון או להסתכל בתמונות שהוא צילם. מה עליי לעשות? כח. א' - הייתי חולה בקורונה לפי כחצי שנה. בשעתו שאלתי את הרב האם להתחסן, והרב ענה לי שאין צורך. שאלתי כעת האם השתנה משהו בגלל ההתפרצות החדשה וכו'? ב' - אני מניח שאבא שלי מעדיף שאני יתחסן, האם להתחסן? וא"כ, יש הנחיות לגבי איפה וכו'? כט. האם לשים מסכה במקומות שאין חשש לחילול ה', כגון בתי כנסיות וכדו'? וא"כ מה הדין אם רוב ככל הציבור לא שמים? יישר כח!

שאלות של חבר: א. ממה עדיף להתחיל, מעבודה פנימית - דע את עצמך וכדו', או מאמונה - בלבבי משכן אבנה? ב. מה התדירות הממוצעת לשמוע שיעורים? ג. הסיבה שראשי הישיבות הליטאים לא כ"כ מדברים על מה שהרב מדבר בלבבי משכן אבנה זה בגלל שכל אחד הולך לפי שורש נשמתו? וכיצד אפשר לדעת מה הדרך של שורש נשמתו?

תשובה:

א. זה אינו פרט, זהו כל הנחת רוח שיש לו, שהאדם יתדבק ויתכלל בו. זהו ה"רצון" השורשי, שכל הרצונות הם ענפים של רצון זה, והרצון שיהיו דבוקים בו ית"ש. הגדרת הנחת רוח, שאמרתי ונעשה רצוני, כלומר שנתקיים רצוני, ומהו רצוני, דבקות בי. אם הדבקות לא לשם תענוג שבדבקות, זהו לשמה. וכן אם זה דבקות למען קיום רצוני, זהו לשמה. ב. מצד מדרגת עוה"ז העיקר כח הבחירה, רוח. אולם מצד מדרגת יום שכולו שבת, יומא דנשמתא, העיקר נשמה. ועכשיו שאנו נמצאים באחרית הימים מחצות ואילך של אלף השישי, המקביל ליום השישי, כמ"ש הגר"א, מאיר אור של שבת קודש. ובפרט מזמן מנחה קטנה, ויתר על כן מפלג

המנחה. ולכך כבר מאיר באור יקרות העיקר שהוא נשמה. ולכך מתגלה יותר נשמתא דאורייתא, סודות התורה, כמו שהרחיב הלשם. ולכך צורת העבודה יותר ויותר באופן של שאני נשמה, שעיי"ז מאיר אור של שבת בנפשו. ויש להחדיר תפיסה זו בנפשו, ולאט לאט בס"ד תלך ותתגלה בחוש. ג. עצלות - כבודות החומר, יסוד העפר. נחת - חיבור לישוב הדעת, והפעולה נעשית לפי מהירות תנועת המחשבה בישוב הדעת. ד. נצרך להיות אדם "מציאותי", לחיות ולתפוס מציאות, וככל שהאדם מציאותי יותר בחיי העוה"ז, לא מעורב הרבה, אלא תופס את המציאות כמו שהיא, כן גם בעולם הפנימי רחוק יותר מהדמיונות וקרוב למציאות. ה. נא לשמוע את סדרת מערכות באהבת ה'. ו. נא לשמוע את סדרת דע את עמך ודע את רעך. ז. כדאי להגדיל את הלשם שמים, באופן הדרגתי ואיטי כראוי. וזאת ע"י לימוד באותו ענין כאשר אין חשק, או באופן של חזור גם כשאין חשק, או להתאמץ לחשוב קצת יותר גם כשאין חשק. ח. לנסות להרגיש נוכחות ה' ע"י דיבור פשוט עמו, כדבר איש אל רעהו כלשון המסילת ישרים. ט. קבלה קטנה שיוצרת יציבות יתירה בעבודת ה'. זהו בערך. בימים נוראים יש לקבל משנה תוקף נפשי בקבלה זו. וזאת מלבד חשבון הנפש ולפרוש מאיסורים גמורים. י. או בכל אות ואות, לשלב הראוי לו. או אחר גמר כל הוידוי לומר כל העולה על נפשך. יא. נצרך להתבונן שכל עיכוב רוחני הן בהשכלה, והן בהרגשה, והן במעשה, בחלקו לפחות, הוא תולדת העביות של החטאים, ולכך אף אם לא כואב על החטא עצמו צריך שיכאב על תולדתו. זאת ועוד, ישנו כאב על עצם כך שאינני במדרגה שיכול לעשות רצון קוני. יב. נצרך למצוא מה חלקך, זה העיקר! יג. מחד להתבונן מה השגתי בס"ד עת עתה, ומאיך מה חסר לי. וכך לילך ברצוא ושוב, וחוזר חלילה כל ימים אלו. יד. כנ"ל אות ט', לקבל קבלה קטנה שיוצרת יציבות יתירה בעבודת ה'. טו. אני לדודי ודודי לי, לחוש שהוא דודי. טז. קבלה קטנה לעשות בכל יום דבר קטן נגד רצוני, מפני רצון ה'. יז. זה תהליך ארוך של זיכור הלב, זיכור מחיבור לעוה"ז, וזיכור של חלקי הרע שבו, והגדלת אהבת ישראל. יח. זהו חרטה מכאן ולהבא למפרע, כיסוד ר' שמעון (שקאפ) הידוע, וגם זה נקרא למפרע. יט. גם וגם, באיזון נכון שמחד תביעה לשלמות ותיקון, ומאיך לחוש קרבת ה', שהמלך בשדה, גם לפשוטים. ללמוד מעט עם חיבור פנימי. כ. לא יותר מחצי שעה, ותלוי לפי הענין שפעמים פחות. כא. כי זה כל האדם. נצרך למצוא בכל יום כמה דקות של שקט, ועל דרך כלל זה אפשרי. כב. כן. כי נצרך מנוחה למחשבה, ולולי זאת על דרך כלל אין רוגע במחשבה אף ללימוד עצמו. זה אינו רפיון, זהו מנוחת המחשבה, לרוקן המחשבה, שקט פנימי, וזה לא כרגע להבדיל מנצרך לנקביו שאינו הפסק. כג. לא להיות שונה באופן ניכר, אלא מעט. כד. ככל שיעשה לשמה, יכיר וירגיש מה חלקו, כי הוסר המסך המעלים, שהוא השלא לשמה. כה. להתבונן בכל מה שהוא נותן לך תדיר, וזה תחילת ההתבוננות. ויתר על כן להתבונן שבנים אתם לה'. כו. ככל שתרגיש שהוא אוהב אותך כן יתעורר בך אהבה אליו. כז. לנסות לפרוש כמה שניתן בנועם ובכבוד. כח. אין צורך לעת עתה, אלא א"כ יורו גדולי הדור אחרת. כט. נהג כמנהג המקום.

א. עיין שו"ת שאל לבי שנתבאר זאת שם. ב. לא יותר מפעמיים בשבוע, חצי שעה. ג. חלק מן הסיבה. עשה כפי עומק טהרת לבבך, לעת עתה. אח"כ בס"ד תזדכך יותר ותדע יותר.

שאלה:

שאלה במחילה מראש בענין המדיה לכבוד הרה"ג הרב איתמר שוורץ שליט"א לאחר עיון רב בשו"תים ובחוברת וחי בהם ובשאר הספרים בסדרות השונות מספר שנים, ושמיעת שיעורים רבים, דעת הרב ברורה ונהירה לאסור כמעט של סוג של מדיה ואינטרנט וכדו' באופן גורף, הסיבות העיקריות מלבד ההלכתיות (שזה לא השאלה כאן) הם סיבות פנימיות שקשורות לענייני חיבור הנפש לשער הנ' דקליפה, גאולה, וכו' וכו'. הדברים נאמרו ע"י כת"ר בבהירות ובהחלטיות, מיוסדים ברובם על סוג של "השגה" שכך הם פני הדברים. אולי אני טועה אבל כך הבנתי, במחילה רבה מכת"ר. אני אדם בוגר ישיבות חרדיות ועובד למחייתי בלית ברירה וקובע ב"ה עיתים לפנות בוקר גם ללימוד פנימיות התורה, וב"ה גם לשאר חלקי התורה הק' ומשתדלים וכו' (לא בוחר בבחירות ובהחלט הייתי שמח לא לראות את הטלפון המסונן כחלק מחיינו), יש לי אמונת חכמים חזקה אבל לצערי לאחר שהלך החיים כבלו את ידינו להיות עבדים לאינטרנט והטלפון והכל מתנהל דרך זה כולל שיעורי תורה בדרכים וקבצי לימוד וכו', חסד וכו', כדי להפסיק את השימוש באינטרנט ובטלפון המסונן מדובר בהקרבה עצומה על כל המשתמע. כשאני רואה מסביב קהילות גדולות מאוד, כולל ת"ח ורבני ערים וכו', משתמשים במדיה שהוכשרה, ונראה בעיני לפחות בחיצוניות הדברים כי הסיכוי שדוקא הם לא יזכו לגאולה ולאור ה' בשעה שנראה שהם כן חיים תוך שמירת תורה ומצוות וחיבור לה' וכו', זה לא נראה כך. בכדי לתת את ההקרבה הנדרשת לפי מה שהרב אומר, אני לא מתחייב במאה אחוז לעלות לדרגת נעשה ונשמע מיד, אבל כן יעזור מאוד והייתי שמח לדעת יותר על אופן ההשגה של הדברים בבהירות גדולה כל כך ובהחלטיות כתורה מסיני תוך כדי לקיחת אחריות על פרנסה וכדו'. במחילה רבה רבה מכבודו (מה שאמרו או אומרים רבנים אחרים גדולים ככל שיהיו אני לא רוצה כעת לעסוק בכך מהסיבה הפשוטה שיש הרבה שמועות ומכתבים, ואין לפחות לי אישית דרך לוודא או לשאול שום דבר בנושא באופן ברור). תודה רבה ומחילה.

תשובה:

כמו שבדור לפני השואה רבנים חשובים ונכבדים נפלו בטעות הציונות והשתתפו עמהם, וחלקם עם כוונה טהורה, אולם לא ירדו לסוף עניינו של הדבר. וכבר אמר הרב מבריסק, אבא זצ"ל, ר' חיים, ראה מה יקרה בעוד עשרים שנה, ואני, רואה מה קורה היום, אולם רוב רובם לא רואים גם זאת. וכן הדבר בדורנו שאף רבנים חשובים נופלים בענין זה, כדרך שנפלו בציונות רבנים חשובים וקהילות גדולות, כולל ת"ח ורבני ערים וכו'. לצורך הכרת והבנת מהות התהליך שבתוכו אנו נמצאים, נצרך הבנה שורשית וברורה במהות שער הנו"ן של הטומאה, שמהותו כלל כל כוחות הטומאה יחדיו. ונצרך הכרת המציאות של מכשירים אלו, שכלול בתוכם "הכל". תולדת ידיעות אלו מבהירה באופן ברור שכלי זה הוא שער הנו"ן בהתגלמותו בפועל. ויש בו ב' חלקים. א. מצד התוכן, שכולל בתוכו כל הטומאות שבעולם, ובעומק מערב טוב ורע יחדיו, כל הטוב עם כל הרע. ב. מצד כח המשיכה שבו, שעל זה אמרו חז"ל במסכת ע"ז, דכיון דאדיק ביה כמינות חשיבא. וברור הדבר שכלי זה יש לו משיכה פנימית עצמית, שאין לשום דבר אחר בעולם. ולכך אנו רואים את עומק ההתקשרות של בני אדם למכשיר זה. וחלק זה השני שייך מאוד מאוד אף במכשירים מסוננים מכל הסוגים.

שאלה:

שלום להרב, האם הרב יכול בבקשה להסביר את ההבדל בין פילפול ללומדות (אם יש הבדלים) וכיצד כל מהלכי הלימוד בונים נפש של אנשים? תודה לרב מראש.

תשובה:

פלפול - חיבור הענפים וחלוקתם. לומדות אמיתי - לעמוד על נקודת השורש, ומשם לבנות את כל הענפים. הפלפול יוצר חידוד וחשבון. הלומדות האמיתי יוצר חיבור שורשי לדבר.

אינטרנט בבית ובעבודה

שאלה:

שלום הרב שליט"א. בע"ה אני ממש מנסה להבין מה עליי לעשות, הדברים גורמים לי למתח רב ובלבול. אני רוצה לעשות את רצון ה' בלבד וששום דבר לא יעכב אותי ח"ו מהקדושה, לא השתא ולא בגאולה בע"ה במהרה בימינו. האם דרך חיים זו בסדר מבחינות אלו, היינו שאני נקי כלפי שמיא ולא יהיו לי בעיות מצד זה בגאולה: 1) אני פסיכולוג וזו הסיבה העיקרית שאני מחזיק אינטרנט נטפרי בבית. (גם אשתי מדי פעם רוצה לבדוק דברים) - לקרוא דברים שאני צריך לצורך טיפול טוב ומדויק יותר במטופלים ולצורך תוכנה של עדכון טיפולים (הערה צדדית - כמובן שלאחר לימוד בסדרת דע את ושמיעת דרשות הרב ברור לי שהפסיכולוגיה זה הכלי שעוזר לי עבור החיצוניות של נפש המטופלים, לתיקון הכוחות החיצוניים וכד', להפטר מתסמינים לא נעימים וכד', אך במקביל אני משלב ב"נ כפי שה' מזכה אותי גם עבודה פנימית איתם עפ"י והתבוננות פנימית כפי שלמדתי מדברי הרב ומלימודי קודש נוספים). כל מה שאני יכול אני משתדל לעבוד דרך המייל ותוכנת הקבצים של המייל (גוגל דרייב, תוכנת ענן ששמרתי עליה הרבה קבצים) בלבד. לא תמיד זה אפשרי, כך שלפעמים אני מחפש ברשת על הפרעה או טיפול מסוים ואז מעתיק לוורד או מוריד למחשב או מדפיס ע"מ לא לקרוא בכלל על גבי רשת האינטרנט, בזמן חיבור אליה. אני מעדיף לעשות את כל זה בבית ולא בעבודה כי בבית יש נטפרי ובעבודה אינטרנט רימון. אז עשיתי חושבים והגעתי למסקנה שעדיף בבית על נטפרי ולא על רימון בעבודה. למרות שבעבודה אני כן יכול רק להכנס למייל ולקבצים ולקרוא משם או להדפיס ואם צריך מהרשת אז בבית. 2) מכשיר "נטו וויז" זה בסדר? אני מבחינתי כלום אך אשתי מאוד מבקשת שיהיה לי מכשיר ניווט, כי אני לא משהו בדרכים ב"ה וגם כי מידי פעם צריך. כי גם לגביו כבר שמעתי דברים. 3) מכשיר הפלאפון שלי הוא עם חותמת כשרות אך יש בו הודעות, כך שזו חותמת לא אמיתית. יש בעיה להחזיק מכשיר פלאפון פשוט עם הודעות ויש עליו נגן ומצלמה (לא שאני משתמש בהם). תודה רבה לרב!!

תשובה:

א. להשאיר מחובר אך ורק האתרים הנצרכים ממש עבורך, וגם זה באופן שאין בהם דבר גרוע בעצם. זולת זה "לנתק הכל". ב. איני בקי בכל סוגי המכשירים המתחדשים בכל עת. אם יש בו אך ורק ניווט בלבד אפשר. ג. להחליף למכשיר פשוט ביותר וכשר לגמרי. לא צריך להתפתל, צריך ללכת ישר ונקי!

פיהוק

שאלה:

שלום להרב, בזמנים שאני לומד אני מתעייף ומפקה. נראה שהפיהוק גורם סילוק המוחין ואני מאבד את המחשבה שאני חושב עליה. האם הרב יכול להסביר בבקשה מה היא העבודה של פיהוק והיכן בנפש הצורך לפהק בא? תודה לרב מראש

תשובה:

זהו הוצאת רוח בצורה בלתי מבוקרת, מפני חוסר איזון ברוח הפנימית. הצורה הנכונה עבורך, מידי פעם לעצור באופן יזום, ולפלוט אויר, ולנשום אויר, וחוזר חלילה מידי פעם, מתוך מודעות של ריקון אויר בלתי זך, וכניסת אויר זך.

קרבת ה'

שאלה:

שלום כבוד הרב, המשך 13833 סליחה מכבוד הרב אך הרב לא ממש ענה לי על השאלה, שאלה זו ממש קשה לי והיא ממש שאלה של פשט להבין את הקב"ה, הרב אמר בשיעורים הרבה שהתכלית זה להגיע להכרת הבורא ויש דברים ממש בלתי מובנים סליחה על האריכות אבל אשמח אם הרב יכתוב לי תשובה שתתיישב על הלב ונגיע על ידה להכרת בוראנו אני אעתיק את השאלה בקיצור וארחיב עוד.

שלום כבוד הרב, מה מונע מתפילות להתקבל והכוונה לתפילות של סייעתא דשמיא ברוחניות? ובכללי ההרגשה שהאדם פונה לקב"ה ומרגיש שכביכול אין קשר והרי רצונו יתברך להשפיע טוב ופרט לעזור לבניו לקיים את המצוות בשלימות וללמוד תורה ולגדול וכו' איך בונים קשר עם הקב"ה כך? הרב מלמד בספר בלבבי שכל החיים בנויים על הקשר עם הקב"ה זה נראה כאילו שמי שיש לו זכות אבות או הורים שמתפללים עליו או סבא וסבתא וכו' אז באמת יכול ולהתקדם ומי שאין לו את זה אז.. במקום שהקב"ה ימשוך את האדם אליו ויקרב אותו אליו וייסע לו ויודריך אותו וכו' החיים ממשיכים רגיל כאילו שהאדם נעזב לחיי המקרה אני באמת מחפש תשובה אמיתית כי יש רבנים שאתה אומר להם דברים כאלו בסגנון אז אומרים תשובות שלא עונות על השאלה אלא אומרים לך אתה בריא אתה הולך נושם וכו ראשית זו תשובת מתחמקת שנית איך בונים קשר עם הקב"ה שהמצב הוא סטטי ברכה אותיות בר כ ולא שהמצב עומד אדם מדבר עם מלכו של עולם שלוש פעמים ביום ובפועל זה יותר, דברים פשוט לא זזים מה שהיה הוא שיהיה מה שהיה אתמול ושלשום יהיה גם מחר וכו' וכך החיים ממשיכים להבדיל אם לאדם היה קשר עם מלך בשר ודם שלוש פעמים ביום חייו היו אחרים ובעומק היה לו קשר עם המלך ולא רק שיהיה מדבר אל המלך תודה רבה, סליחה על האריכות תשובה: יצירת קשר עם הקב"ה הוא יסוד ומהות כל החיים. הצורה הנכונה מלבד קיום מצוות, תלמוד תורה, תיקון מידות ועוד, הוא להרגיל את הנפש לדבר עם הקב"ה לאורך כל היממה מידי פעם. צורה זו נתבארה בחלק הראשון של בלבבי חלק ה'. אדם שיתמיד בכך עם כנות פנימית ואמונה, לאט לאט בס"ד יחוש יותר ויותר את הקב"ה. בנוסף לכך, ככל שהאדם רגוע יותר ושקט יותר נפשית, יותר קרוב שדיבור עם הקב"ה יפתח את לבבו. נצרך אמונה שהקב"ה נותן לאדם את מה שהוא צריך, ומתי שהוא צריך, ובאופן שהוא צריך. כל החסרונות שחסר לאדם, תכליתם

אחת, כלים שעל ידם האדם יתקשר יותר ויותר לקב"ה. יש והאדם נקשר לקב"ה ע"י מה שיש לו, ויש והאדם נקשר יותר ע"י שחסר לו. אין בכוחנו להבין כל ופרט ופרט מדוע חסר עתה, ולמה לקח כך וכך זמן בדיוק להשלמתו. אולם בכללות על ידי החסר האדם נקשר לקב"ה, הן ע"י אימוץ בתפלה, וע"י אמונה, ועוד. 1. מה שהרב ענה זו תשובה נכונה לגבי חסרונות בגשמיות כל מיני יסורים וקשיים שקשורים לעולם הזה עולם החומר שקשיים אלו מרוממים את האדם אבל לא מרחקים אותו מהבורא ולא יורד בדרגתו הרוחנית אל אדרבא בבד בבד עם החסרון והקושי הוא עמל בתורה ויותר מתקרב לקב"ה וזה חסרון לא אמיתי כביכול אלא זמני חולף אבל אני שאלתי על דברים ברוחניות שזה ודאי דבר לא טוב הרי אדם שרחוק מהקב"ה ומהתורה זה ודאי רע וזה ודאי דבר שאדם צריך לו זה החיים האמתיים אדם שאין לו הבנה ומבקש הבנה בדברי תורה זה ודאי לא טוב או שיש הבנה קצת ורוצה יותר או שמבקש חברותא או רב וכו' וכו' ובכללי סיעתא דשמיא כי התורה היא המרוממת את האדם ומקרבת אותו אל קונו ומזככת אותו ומנקה אותו מהחטאים ועוד ועוד כמו שהאריכו רבותינו אז זה חסרון לא טוב, עוד אפשר להאריך הרבה על ההבדלים בין אדם שזוכה להיות חלק מיושבי בית המדרש ולעמול בעיון לאחד שלא, שלפעמים יכול להשפיע על עוד דברים אפילו על קיום המצוות כראוי על מקום עבודתו ועוד ועוד כמו שרואים בחוש, ולא מובן מדוע הקב"ה לא מקבל תפילות של הרבה מבניו שמבקשים על כך מבקשים סיעתא דשמיא כל אחד לפי מה שהוא רבות זה קושיא ממש גדולה שהיא ממש פשט ועוד הקב"ה הוא עצמו מצווה על כך ורוצה בזה יותר מבניו עצמם ויודע עד כמה טוב אם אור התורה יאיר בקרבם ובמיוחד בדור זה שהדרך היחידה באמת להיות בן תורה אמתי זה להיות חלק מיושבי בית המדרש ולעסוק בתורה בהתמדה עם חיבור לקב"ה ופשט רואים בדור זה הרבה אנשים או שעצובים ומדוכאים מחמת כך או שיורדים ברוחניות או משהו אחר וכו' וכו' כל אחד לפי ענינו ולא מובן מדוע זה כך?? 2. אני מסכים שחסרון לאורך זמן מסויים יכול לגרום לקשר ולקרבת ה' אך אם זה כבר יותר מידי אז להיפך זה מחליש את הקשר ומרחיק את האדם מהקב"ה (תלוי כל מקרה לגופו מה החסרון ומה הזמן שעובר ולמי וכמה התפלל אבל באופן כללי) 3. מה הרב כתב שהצורה נכונה של החיים זה התפילה לקב"ה והדיבור עימו לאורך היום וכו' זה נכון אם זה דו צדדי כביכול ולא חד צדדי סתם לדבר עם הקב"ה הרבה בלי בפועל תפילות מתקבלות לא יוצר שום קשר אלא להיפך, בהתחלה הייתי מתפלל המון לה' אבל לאורך זמן רב אדם עוצר להתבוננות ומסתכל האם באמת נעשו שינויים האם התפילות התקבלו האם הקב"ה מדבר איתי אולי בדורות עברו זה עבד או ליחידים ממש בדורנו אבל היום לא לכאורה .

תשובה:

א. גם חסרונות ברוחניות הן לטובת האדם, שע"י חסרונות אלו הוא יתעלה לבסוף יותר ברוחניות, וכמ"ש רבותינו, יתרון האור מן החושך, שהאור הבא מתוך החושך, הן חושך גשמי, והן חושך רוחני, האור שבא אחריו, הוא אור גדול יותר מן האור שהיה מגיע תחילה לפני החושך. ואלו כל הקשיים ברוחניות שהם בבחינת חושך, הם הכלים שדרכם ישיג האור הרוחני הגדול יותר שלא היה משיגו לולי היה עמל לסלק החושך הרוחני.

תתבונן היטב בדברים, ותקבל מבט שונה ואמיתי יותר מהמבט שעתה אתה מביט על המציאות הרוחנית. עליך לקנות מבט של יתרון האור מן החושך דייקא.

זאת ועוד. בכללות כתב הרמח"ל בדרך ה' ובדעת תבונות ב' טעמים שנצרך עמל ונסיונות. א. כי אין הטוב נקנה לאדם אלא ע"י קושי וניסיון ולא ע"י מתנה. ב. שלא יהא נהמא דכיסופא, בושה, כי המקבל מתנה בוש מן הנותן. ולכך נצרך עמל.

ב. זה יותר מדי זמן "לפי הבנתך", אולם לפי מחשבת האין סוף ב"ה, זהו בדיוק שיעור הזמן הנצרך. ועל האדם להאמין שכל זה לטובתו. וכבר אמרו חז"ל יש תפלה שנענית מיד, וכו', ויש תפלה שנענית לאחר עשרים שנה, וכל זה לטובתו הרוחנית של האדם.

ג. התכלית של התפלה אינה בעיקר שתתקבל התפלה, אלא יצירת קשר איתו, ולכך אין העיקר "לבקש" שיתן לי כך וכך, אלא העיקר לדבר עמו, כגון להודות, לספר לו מה עובר עליך, וגם לבקש.

נצרך שינוי תפיסתי, שינוי מחשבתי, לראות את הדברים ממבט שונה ועמוק יותר.

צדיקים שאינם תלמידי חכמים

שאלה:

שלום להרב. הרב יכול בבקשה להסביר כיצד צריך לראות צדיקים שאינם תלמידי חכמים? לפעמים אני רואה אנשים שמסוגלים לעמוד שעות רבות בתפילה, ופניהם זורחים בקדושה, אך יחד עם זאת הם אינם תלמידי חכמים. האם אפשר ללכת לאנשים כאלה כדי לקבל ייעוץ וברכה או שכדאי שנלך רק לצדיקים שהם תלמידי חכמים. תודה לרב מראש

תשובה:

יש ג' עמודים לעולם, וכל אחד מתחבר לפי שורשו. ולכך ניתן לראות בעלי תפלה שפחות בעלי תורה. וניתן לקבל מהם ברכה. אם זכו לרוה"ק, ניתן אף להתייעץ, ואם לאו עדיף להתייעץ עם ת"ח ישר ונקי.

שאלות כלליות

שאלה:

שלום כבוד הרב שליט"א
1. האם זו מצווה לשכנע נשים להניק ולא לתת תמ"ל לתינוקות? 2. אם כן, איזו מצווה זו? 3. מה דעת הרב לגבי רשיון נהיגה לנשים? האם זהו איסור מן הדין? 4. האם הרב מכיר את ניגוני הרב גיא צבי מינץ? 5. הרב ממליץ על שמיעתם? תודה!!

תשובה:

א. כן, למי שזה מתאים לאופן חייה. כי יש כאלו שאצלם המצוה הפוך. ב. חסד. ג. אינו אסור, אולם עדיף להתרחק ככל שניתן. ד. כן. ה. ניגון כשר!

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה
במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

משפ' אליאס

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

ישיבה ראשית חכמה

רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים

לפרטים 052.765.1571